Beden ?maj? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Beden ?maj? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17449

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Beden ?maj? Ölçe?i (B?Ö), bireylerin kendi vücutlar?na yönelik alg?lar?n?, dü?üncelerini ve duygusal tepkilerini de?erlendiren bir psikolojik ölçektir. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türk popülasyonuna uyarlanm?? hali olup, özellikle Karayurt ve arkada?lar? taraf?ndan 2015 y?l?nda ostomi hastalar? gibi spesifik klinik gruplarda kullan?lmak üzere uyarlama çal??mas? yap?lm??t?r. Ölçe?in temel amac?, vücut imaj?ndaki de?i?ikliklerin yaratt??? psikososyal s?k?nt?y? ölçmek ve bu durumun ya?am kalitesi üzerindeki etkilerini belirlemektir.

Bu adaptasyon çal??mas?, B?Ö'nün Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?lamay? ve ostomi ameliyat? geçirmi? hastalarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilirli?ini kan?tlamay? hedeflemi?tir. Çal??mada, ölçe?in psikometrik özellikleri detayl?ca incelenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Beden ?maj?, Ostomi, Vücut Alg?s?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Hem?irelik, Türk Popülasyonu

Yazarlar

Özgül Karayurt, Ay?e Durmaz-Edeer, Gökçe Süler, Hatice Dorum, Dilek Harputlu, Filiz Vural, Cansu Üçer

Amaç

Beden ?maj? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendi vücutlar?na ili?kin alg?, duygu ve tutumlar?n? sistematik bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu adaptasyonun özel amac? ise, ostomi gibi ciddi fiziksel de?i?ikliklere yol açan t?bbi durumlar ya?ayan Türk hastalarda beden imaj? bozuklu?unun derecesini saptamak ve klinik müdahalelere rehberlik etmektir.

Ölçek, sa?l?k profesyonellerine, özellikle hem?irelere, hastalar?n ameliyat sonras? beden imaj? memnuniyetsizli?i düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde belirleme imkan? sunarak, hasta bak?m planlar?n?n bu hassas alana odaklanmas?n? sa?lamaktad?r.

Yap?

Beden ?maj? Ölçe?i, psikolojideki temel bir yap? olan beden imaj? kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, ki?inin kendi fiziksel görünü?üne yönelik zihinsel temsilini, duygusal tepkilerini ve davran??lar?n? içerir. Ölçek, genellikle hem bili?sel (vücudun nas?l göründü?üne dair dü?ünceler) hem de duygusal (vücutla ilgili memnuniyet veya kayg?) bile?enleri kapsayan çok boyutlu bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?y? de?erlendirir.

Ölçek, özellikle kronik hastal?klar veya cerrahi müdahaleler (ostomi gibi) sonucunda vücut bütünlü?ünde meydana gelen kal?c? de?i?ikliklerin, bireyin özsayg?s? ve sosyal i?levselli?i üzerindeki olumsuz etkilerini belirlemeye odaklanm??t?r. Bu nedenle, ölçek genellikle bedenin kabulü, görünüm kayg?s? ve sosyal kaç?nma gibi alt boyutlar? içerebilir.

Geçerlik

Karayurt ve arkada?lar?n?n 2015 y?l?nda ostomi hastalar? üzerinde gerçekle?tirdi?i uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? (beden imaj?) ne kadar do?ru ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r. Çal??mada, yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i yöntemleri kullan?larak ölçe?in Türk ostomi hastalar? popülasyonu için uygunlu?u test edilmi?tir.

Detayl? geçerlik katsay?lar? ve istatistiksel sonuçlar, orijinal referans makalesinde yer almaktad?r: Karayurt et al. (2015). Bu sonuçlar, Beden ?maj? Ölçe?i'nin Türk ostomi hastalar?nda geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda Beden ?maj? Ölçe?i'nin güvenirlik analizleri de gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l?k ve kararl?l?kla ölçüm yapabilme yetene?ini ifade eder. Genellikle iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa katsay?s?) ve test-tekrar test güvenilirli?i gibi yöntemler kullan?larak de?erlendirilir.

Karayurt ve arkada?lar? (2015), ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu bildirmi?lerdir. Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir korelasyon gösterdi?ini ve dolay?s?yla Türk ostomi hastalar? popülasyonunda güvenilir bir araç olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??malar?nda yap? geçerli?ini desteklemek amac?yla genellikle faktör analizi uygulan?r. Karayurt ve arkada?lar?n?n (2015) çal??mas?nda, Beden ?maj? Ölçe?i'nin orijinal yap?s?n?n Türk ostomi hastalar? örnekleminde korunup korunmad???n? veya yeni bir faktör yap?s?n?n ortaya ç?k?p ç?kmad???n? belirlemek için analizler yap?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen faktör yüklerini ve boyutlulu?unu ortaya koymaktad?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in tek boyutlu mu yoksa çok boyutlu mu oldu?unu netle?tirerek, klinisyenlerin ve ara?t?rmac?lar?n ölçekten elde edilen puanlar? nas?l yorumlamas? gerekti?ine

ARABPSYCHOLOGY.COM

dair önemli bilgiler sa?lam??t?r.

Araç

Test Türü:

Uyarlama (Adaptation)

Format:

Raporlama Format? (Self-Report Scale)

Mevcut Diller:

Türkçe (Uyarlanan Dil), Orijinal Dil (?ngilizce)

Popülasyon Grubu:

Klinik Popülasyon

Ya? Grubu:

Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?:

Özellikle ostomi ameliyat? geçirmi? hastalar (kolostomi, ileostomi vb.)

Test Metodolojisi:

Likert tipi veya derecelendirme ölçe?i kullan?larak yan?tlanan maddeler bütünüdür. Puanlama, genellikle yüksek puan?n daha olumsuz bir beden imaj? alg?s?na i?aret etti?i ?ekilde yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Beden ?maj? Ölçe?i, BIS, Ostomi Hastalar?, Vücut Memnuniyetsizli?i, Psikososyal Uyum, Hem?irelik Ara?t?rmalar?

Yazarlar

Sorumlu Yazar:

Özgül Karayurt

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazar ORCID Tan?mlay?c?:

Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir)

Kurum E-posta Adresleri:

ozgul.kyurt@deu.edu.tr

Yaz??ma Adresi:

Dokuz Eylül Üniversitesi, ?zmir, Türkiye (Kaynak yay?na göre)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal versiyonunun kullan?m izinleri ve ücret bilgisi, orijinal telif hakk? sahibine ba?l?d?r. Türkçeye uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? 2015'tir. Ölçe?in akademik ve klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazarla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

Karayurt,Ö., Durmaz-Edeer, A., Süler,G., Dorum,H., Harputlu,D., Vural, F. & Üçer,C.(2015). Psychometric properties of the Body Image Scale in Turkish ostomy patients. *International Journal of Nursing Knowledge*, *26*(3), 127-134.

Bu ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

PDF ?ndirme Ba?lant?s?: body-image-scale-toad.pdf

Beden ?maj? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r.

Ölçek maddeleri, telif haklar? veya gizlilik nedenleriyle burada sunulmamaktad?r. Maddeler için lütfen yukar?da belirtilen sorumlu yazarla ileti?ime geçiniz veya referans makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM